

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/112/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423200111
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2026:6423200111.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov Mgr. Silvie Tisovej a Mgr. Petra Straku, v právnej veci oprávnenej z vyživovacej povinnosti (navrhovateľka): A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, B., zastúpená splnomocneným zástupcom: soukeník - štrpka s. r. o., so sídlom Strážnická 8141/5, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 36 862 711 proti povinnému z vyživovacej povinnosti (otec): B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, o návrhu navrhovateľky o zvýšenie výživného a o návrhu otca o zrušenie výživného na navrhovateľku, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25Pc/1/2023-277 zo dňa 3. apríla 2024 v spojení s opravným uznesením č. k. 25Pc/1/2023-294 zo dňa 9. mája 2024, takto

rozhodol:

rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením vo výrokoch I., III., V. a VI. p o t v r
d z u j e .

Vo výrokoch II. a IV. zostáva rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením n e d
o t k n u t ý .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom, ako súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 25Pc/1/2023-277 zo dňa 3. apríla 2024 v spojení s opravným uznesením č. k. 25Pc/1/2023-294 zo dňa 9. mája 2024, rozhodol tak, že:

I. Povinný z výživného B. B., nar. XX.XX.XXXX, je povinný platiť oprávnenej z výživného A. B., nar. XX.XX.XXXX, výživné vo výške 200,- Eur mesačne, naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10P/290/2011-154 zo dňa 09.11.2012, právoplatný dňa 15.03.2013, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 12.01.2023.

II. V prevyšujúcej časti konania súd konanie zamieta.

III. Zameškané výživné za obdobie od 13.01.2023 do 03.04.2024 v celkovej výške 192,- Eur je povinný z výživného zaplatiť navrhovateľke v splátkach po 33,- Eur mesačne, splatných k 15. dňu v mesiaci, počnúc od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia ktorejkoľvek splátky riadne a včas.

IV. Návrh povinnej osoby o zrušenie výživného na plnoleté dieťa zamieta.

V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10P/290/2011-154 zo dňa 09.11.2012, právoplatný dňa 15.03.2013, v časti určenia výživného na navrhovateľku.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

V rovine právnej rozhodol podľa § 24 ods. 3, 4, § 25 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“). Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že od poslednej úpravy výživného uplynulo viac než desať rokov, počas ktorých sa zásadným spôsobom zmenili pomery na strane oprávnenej (ďalej len „navrhovateľka“) aj povinného (ďalej len „otec“). Navrhovateľka už nebola maloletým dieťaťom, ale plnoletou študentkou strednej školy, ktorá následne nastúpila na dennú formu vysokoškolského štúdia. Tým sa jej potreby objektívne zvýšili, najmä v súvislosti s nákladmi na dopravu, školské povinnosti, materiálne zabezpečenie štúdia a osobné potreby. Súd konštatoval, že navrhovateľka nebola schopná samostatne sa živiť, pretože sa riadne pripravovala na svoje budúce povolanie, čím boli splnené podmienky trvania vyživovacej povinnosti rodiča.

Hodnotil aj majetkové, zárobkové a osobné pomery otca. Z dokazovania vyplynulo, že otec dosahoval čistý mesačný príjem približne 1.100 eur vrátane mzdy a invalidných dôchodkov. Vlastnil rodinný dom, mal zabezpečené bývanie a žiadne nové vyživovacie povinnosti mu nepribudli, okrem už existujúcej povinnosti voči synovi. Podrobne preskúmal výdavky, ktoré otec uvádzal, a viaceré z nich vyhodnotil ako neodôvodnené alebo nevynútiteľné vzhľadom na zákonnú prioritu výživného. Za opodstatnené považoval len tie výdavky, ktoré mali nevyhnutý charakter a ktoré nebolo možné obísť v rámci rodinnej ekonomiky.

Pokiaľ otec namietal správanie navrhovateľky ako dcéry a tvrdil, že jej chýbal záujem o osobný kontakt, súd túto argumentáciu vyhodnotil ako účelovú. Konštatoval, že zhoršené vzťahy medzi účastníkmi neboli relevantným dôvodom na zbavenie dieťaťa práva na výživné. Súd rozpor s dobrými mravmi nenašiel, pretože navrhovateľka voči otcovi nekonala spôsobom, ktorý by mohol odôvodniť zánik jeho zákonnej povinnosti. Naopak, dokazovanie preukázalo, že otec dlhodobo neprispieval na jej potreby nad rámec minimálne určeného výživného a nepreukázal, že by táto akokoľvek konala neeticky či v rozpore s morálnymi normami.

Súd preskúmal aj návrh otca na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti, avšak tento považoval za nedôvodný. Navrhovateľka sa riadne pripravovala na budúce povolanie, čo vylučovalo možnosť, aby bola považovaná za osobu schopnú samostatne sa živiť. Zároveň nebolo preukázané, že by otec utrpel takú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala ukončenie jeho povinnosti. Jeho zdravotný stav ani tvrdené finančné ťažkosti nezasahovali do jeho schopnosti plniť výživné v primeranom rozsahu, najmä vzhľadom na jeho celkové príjmy, majetok a výdavkové návyky.

Po vyhodnotení preukázaných, nevyhnutných a odôvodnených výdavkov navrhovateľky dospel súd k tomu, že jej mesačné náklady dosahovali sumu vo výške 460 eur, pričom ich v rozhodnutí konkretizoval. Na druhej strane mal za preukázané, že otec vzhľadom na svoje príjmy a nevyhnutné náklady bol schopný prispieť vyššou sumou, ako bola pôvodná výška výživného. Rozhodol preto o zvýšení vyživovacej povinnosti zo sumy 50 eur na sumu 200 eur mesačne. Vyhodnotil pritom, že takto určená suma pokryje približne polovicu reálnych potrieb navrhovateľky, pričom zvyšnú časť zabezpečovala matka, ktorá s touto žila v spoločnej domácnosti a ktorá mala stabilný príjem, i keď zaťažený zvýšenými výdavkami na vlastný zdravotný stav. Konštatoval, že zvýšenie výživného bolo plne odôvodnené objektívnymi zmenami na strane navrhovateľky aj otca, vrátane prirodzeného rastu životných nákladov a nárokov vyplývajúcich zo štúdia. Preto návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti vyhovel v rozsahu, ktorý zodpovedal výsledkom dokazovania, pričom zvyšnú časť návrhu zamietol ako neprimeranú vzhľadom na možnosti otca.

Súd prvej inštancie vyčíslil priebeh platieb zo strany otca: za január 2023 vznikol pomerný nedoplatok približne 92 eur, vo februári 2023 otec neuhradil nič, a preto zameškané výživné za tieto dva mesiace dosiahlo spolu 242 eur. Platba 300 eur v marci 2023 sa najprv započítala na bežné výživné za január až marec (spolu 150 eur) a až následne na zameškané výživné, čím sa zostatok znížil na 242 eur. V apríli 2023 otec uhradil 50 eur, takže mu za tento mesiac vznikol ďalší nedoplatok 150 eur. Následné mesačné úhrady 235 eur (200 eur bežné + 35 eur na nedoplatok) od mája do decembra 2023 pokryli na zameškanom výživnom 280 eur, a tak zostatok za rok 2023 predstavoval 112 eur. V januári a februári 2024 otec opäť platil 235 eur (z toho 35 eur na nedoplatok, spolu 70 eur), pričom marcová úhrada 50 eur vytvorila nedoplatok 150 eur za marec 2024; po započítaní 70 eur tak zostatok za rok 2024 činil 80 eur. Súhrne to viedlo k potvrdeniu, že celkový nedoplatok k 03.04.2024 bol 192 eur (112 eur za rok 2023 a 80 eur za rok 2024). Pri prepočte určil výšku zameškaného výživného na 192 eur. Tento záver vyplýval

z toho, že výživné bolo možné priznať len odo dňa začatia konania, pričom v danej veci sa posudzovalo obdobie od 12.01.2023. Súd prvej inštancie vychádzal z predtým určeného bežného výživného 50 eur mesačne a z následne zvýšenej sumy 200 eur mesačne; pri výpočte prihliadol na čiastočné úhrady otca a na ich započítanie najprv na bežné výživné a následne na nedoplatok, čo viedlo k výslednému zostatku zameškaného výživného 192 eur. Zároveň určil výšku splátok zameškaného výživného po 33 eur mesačne.

O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

2. Otec podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie dňa 20.05.2024. Žiadal, aby vyživovacia povinnosť zostala v pôvodnej výške 50 eur mesačne. Tvrdil, že jeho mesačný príjem predstavoval približne 1.100 eur vrátane invalidného dôchodku, pričom jeho pravidelné výdavky boli podľa jeho výpočtov výrazne vyššie. Poukazoval najmä na vlastné náklady na bývanie, cestovanie do práce, zdravotný stav, poplatky za telefón a výdavky spojené s domácnosťou, vrátane nákladov na kúrenie, ktoré podľa tvrdenia spolufinancovala jeho matka. Tvrdil, že po odpočítaní týchto výdavkov bol jeho disponibilný príjem nedostatočný a pýtal sa, či má prestať finančne zvládať životné náklady, alebo sa má dostať do stavu existenčného ohrozenia.

Ďalej uvádzal, že súd prvej inštancie podľa jeho názoru nezohľadnil viaceré ním predložené dokumenty týkajúce sa jeho zdravotného stavu, invalidity a liečby. Tvrdil, že súd opomenul jeho zdravotné obmedzenia, nehodnotil ich ako relevantné a nezahrnul ich do posúdenia jeho možností plniť výživné. Poukázal aj na to, že dcéra podľa neho mohla popri štúdiu pracovať, bola zdravá a mladá, a teda schopná finančne sa podieľať na svojich potrebách, čo súd prvej inštancie podľa jeho názoru nezobral do úvahy. Otec ďalej namietal procesný postup súdu prvej inštancie. Tvrdil, že sudca, ktorý vo veci rozhodoval, mal byť voči nemu zaujatý, a uviedol, že mu nebolo riadne oznámené konanie pojednávania v deň, keď bola v budove súdu vyhlásená bombová hrozba. Podľa jeho tvrdenia mu pracovníčka súdu uviedla, že pojednávanie nebude pokračovať, a preto sa naň nedostavil. Domnieval sa, že konanie prebehlo bez jeho účasti z procesne nesprávnych dôvodov, čo podľa neho mohlo ovplyvniť výsledok veci. Tvrdil aj to, že druhú stranu súd nepreskúmal rovnako dôsledne a že neakceptoval jeho argumenty a dôkazy, čím sa cítil byť poškodený.

Otec tiež uvádzal, že navrhovateľka s ním dlhodobo neutržiavala kontakt, neprejavovala záujem o pomoc alebo komunikáciu a odmietala akúkoľvek formu osobného kontaktu, čo podľa neho malo byť zohľadnené pri posudzovaní výživného. Zdôrazňoval, že táto mala podľa jeho názoru možnosť brigádovať a prispieť tak na svoje potreby, čo však nerobila. Tvrdil, že mu neponúkala žiadnu podporu ani minimálnu súčinnosť, hoci sám jej podľa svojich vyjadrení v minulosti poskytoval rôzne formy pomoci.

3. Navrhovateľka sa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vyjadrila k odvolaniu otca dňa 25.07.2024. Žiadala, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil. Namietala, že odvolanie otca neobsahovalo zákonom vyžadované náležitosti. Poukázala na to, že otec sám uviedol, že proti rozsudku nemal námietky, a odvolanie redukoval na všeobecnú „otázku“, bez označenia rozsahu napadnutia, bez konkrétnych odvolacích dôvodov a bez odvolacieho návrhu. Z tohto dôvodu navrhovateľka tvrdila, že otec nepochopil predmet odvolacieho konania, ktorým bolo preskúmanie správnosti rozhodnutia a predchádzajúceho postupu prvostupňového súdu. Navrhla preto, aby odvolací súd odvolanie odmietol ako neformálne a nedostatočne odôvodnené.

Zdôraznila, že otec deklaroval čistý mesačný príjem približne 1.100 eur (mzda a invalidný dôchodok) a pracoval ako bezpečnostný pracovník v Bratislave. Tvrdila, že jeho námietky o neschopnosti plniť výživné neobstáli, pretože výšku svojich zdravotných nákladov nepreukázal a časť ním tvrdených výdavkov súd prvej inštancie už správne považoval za neodôvodnené alebo nevyhnutné len v obmedzenej miere. Argumentovala princípom potenciality príjmov: otec sa podľa nej mohol uchádzať o lepšie odmeňované pozície v tom istom odbore a jeho pracovné možnosti v Bratislave boli objektívne priaznivejšie; nemožnosť zvýšiť príjem teda nebolo možné prenášať na ňu. Námietky o vysokom cestovnom považovala za vyvrátené, keďže otec mal nárok na bezplatnú železničnú dopravu ako invalidný dôchodca. Zároveň poukázala na to, že popri tvrdených existenčných ťažkostiach pravidelne investoval do fondov, čo oslabovalo jeho tvrdenie o núdzi.

K svojej schopnosti prispievať si brigádou navrhovateľka uviedla, že vyživovacia povinnosť rodiča trvala dovtedy, kým dieťa nebolo schopné samostatne sa živiť, a denné vysokoškolské štúdium takúto schopnosť spravidla odkladalo. Zdôraznila, že otec nemohol podmieňovať platenie výživného osobnými požiadavkami (napr. varením pre neho), pretože výživné slúžilo na krytie objektívnych potrieb dieťaťa.

Pokiaľ otec spochybňoval nestrannosť sudcu súdu prvej inštancie, navrhovateľka uviedla, že opätovné rozhodovanie tým istým sudcom po zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu bolo štandardné a hospodárne, tento bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Otcova námietka zaujatosti preto nebola dôvodná; keby dôvody boli dané, nadriadený súd by sudcu vylúčil. 4. Otec na vyjadrenie navrhovateľky nereagoval.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 359 CSP, § 362 CSP, § 7 ods. 1 CMP, 156 CMP) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP) preskúmal rozsudok okresného súdu viazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP) a bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) postupom podľa ust. § 378 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutých výrokoch I., III. ako aj súvisiacich výrokoch V. a VI. potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP). Odvolaním nenapadnuté výroky II. a IV. ponechal nedotknuté.

6. Odvolací súd vychádzal z obsahu odvolania (§ 124 ods. 1 CSP za aplikácie podľa § 2 ods. 1 CMP) a vyhodnotil ho tak, že otec napadol odvolaním rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu výrokov I. a III. Nestotožnil sa s námietkou navrhovateľky na odmietnutie odvolania a odvolanie vecne prejednal.

7. Otec vo svojom odvolaní v podstate vytýkal súdu prvej inštancie, že pri svojom príjme približne 1.100 eur mesačne nedokáže po zaplatení nevyhnutných výdavkov reálne plniť určené výživné. Tvrdil, že okresný súd nezohľadnil jeho zdravotný stav, invaliditu ani predložené lekárske dokumenty, a naopak nebral do úvahy možnosť navrhovateľky pracovať popri štúdiu. Upozorňoval na dlhodobý nezáujem navrhovateľky o kontakt s ním a tvrdil, že jej pasivita a neochota brigádovať mali byť pri určovaní výživného zohľadnené. V závere žiadal, aby odvolací súd preskúmal primeranosť výživného, vysvetlil ignorovanie jeho dôkazov. Namietal aj procesný postup súdu, najmä údajne nesprávne oznámenie pojednávania počas bombovej hrozby a vyjadril pochybnosti o nestrannosti sudcu.

8. Predmetom odvolacieho konania je tak posúdenie postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý zvýšil výživné otcovi na sumu 200 eur mesačne, určil nedoplatok a zamietol návrh otca o zrušení výživného na plnoleté dieťa.

9. Z rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/5/2023-444 zo dňa 09.10.2024 právoplatného dňa 30.11.2024 odvolací súd zistil, že otec bol zaviazaný na plnenie výživného plnoletému synovi A. B. vo výške 200 eur mesačne.

10. Z rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25Pc/35/2025-118 zo dňa 02.12.2025 mal zistené, že bol zamietnutý návrh otca o zníženie výživného na plnoletého A. B..

11. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a podaní v rámci odvolacieho konania sa plne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie ako výrokmi vecne správnymi (§ 387 ods. 1 CSP) a v súlade s § 387 ods. 2 CSP aj s odôvodnením v napadnutej časti a v plnom rozsahu naň odkazuje. Skonštatujúc správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a reagujúc na odvolacie argumenty otca uvádza nasledovné:

12. V súlade s § 78 ods. 1 Zákona o rodine možno zmeniť dohody a rozsudky o výživnom, ak sa zmenia pomery. Takto rozhodnutia súdu o výživnom nie sú nemenné a môžu byť upravené, ak dôjde k podstatnej zmene pomerov na strane dieťaťa alebo povinného rodiča. Súd vždy porovnáva situáciu, ktorá existovala v čase pôvodného rozhodnutia, so súčasným stavom. Zmena pomerov musí byť významná a spravidla trvalejšieho charakteru, nestačia teda bežné alebo krátkodobé výkyvy. Na strane dieťaťa môže ísť napríklad o zhoršenie zdravotného stavu alebo nástup na vyšší stupeň štúdia, čo zvyšuje jeho odôvodnené potreby. Na strane rodiča je typickou zmenou strata zamestnania, invalidita, podstatný pokles či nárast príjmu, alebo vznik ďalšej vyživovacej povinnosti. Cieľom je, aby výška výživného vždy zodpovedala aktuálnym schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom rodičov, ako aj odôvodneným potrebám dieťaťa. Dieťa má totiž právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Na základe preukázanej zmeny pomerov môže súd na návrh výživné zvýšiť, znížiť alebo zrušiť. Súd pri svojom rozhodovaní vždy prihliada na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Zmena je možná spravidla len na návrh, avšak v prípade maloletých detí môže súd začať konanie aj bez návrhu.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Podľa § 62 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Súd prvej inštancie na základe dokazovania správne zistil, že od poslednej úpravy výživného v roku 2012, kedy mal otec určené výživné 50 eur došlo k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľky aj otca.

15. Kým v roku 2011 bola navrhovateľka vo veku 8 rokov žiačkou 3. ročníka základnej školy, v marci 2021 sa stala plnoletou, v čase podania návrhu (12.01.2023) navštevovala posledný ročník strednej školy a od septembra 2023 začala navštevovať denné bakalárske štúdium na Technickej univerzite vo D.. Táto objektívna skutočnosť so sebou priniesla prirodzený nárast nákladov na vzdelávanie, školské pomôcky, ale aj na celkové životné potreby. Súd správne zohľadnil, že za uplynulých 13 rokov došlo k všeobecnému rastu životných nákladov. Na základe dokazovania ustálil preukázané minimálne mesačné výdavky navrhovateľky vo výške 460 eur, zahŕňajúce stravu, bývanie, hygienické potreby, lieky, dopravu, oblečenie a voľnočasové aktivity, ku ktorým sa pripočítali ďalšie náklady a to na cestovné na vysokú školu. Tým došlo k zásadnej zmene pomerov na strane navrhovateľky spojenej s prechodom na vyššiu stupeň vzdelávania.

16. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že navrhovateľka sa sústavne pripravuje na svoje budúce povolanie štúdiom na vysokej škole, a preto nie je schopná sama sa živiť. Povinnosťou oboch rodičov je na jej výživu prispievať podľa svojich schopností a možností. V konaní bolo preukázané, že matka, s ktorou dcéra žije v spoločnej domácnosti a ktorej čistý príjem je približne 1.216,75 eur sa na jej výžive podieľa nielen finančne, ale aj formou osobnej starostlivosti a zabezpečovaním vecných potrieb.

17. Zároveň súd prvej inštancie zistil správne zmenu v schopnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch otca, keďže jeho finančná situácia sa od roku 2011 výrazne zlepšila. V tom čase jeho čistý príjem predstavoval približne 359 eur, v čase rozhodovania jeho celkový priemerný čistý mesačný príjem dosahoval sumu 1.167,25 eur. Tento príjem sa skladá z troch zložiek: mzdy zo zamestnania (približne 728,96 eur), invalidného dôchodku zo Slovenska (približne 196,80 eur) a invalidný dôchodok z Českej republiky (približne 241,52 eur). Okrem toho otec nadobudol do svojho výlučného vlastníctva rodinný dom, čím má vyriešenú bytovú otázku. Nevyhnutné výdavky otca súd správne ustálil na sumu 530 eur. Dôvodným je však aj pripočítanie výdavkov na výživné ďalšieho dieťaťa vo výške 200 eur mesačne. Pokiaľ súd prvej inštancie neprihliadol na otcom uvádzané výdavky na cestovné do práce, krmivo pre psa či splátky pôžičky odvolací súd sa s týmto stotožňuje. Pre poberateľov invalidného dôchodku podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení Železničná spoločnosť Slovensko, a. s. poskytuje 100 %-tnú zľavu. Vzhľadom na zásadu, že zákonná vyživovacia povinnosť voči dieťaťu má prednosť pred ostatnými výdavkami, tak nie je dôvodné otcove poukazovanie na jeho ďalšie výdavky, ktoré nemožno považovať za nevyhnutné, ako sú strava pre psa alebo pôžička. Otcov argument tak nie je dôvodný.

18. Súd prvej inštancie správne posúdil príjmové a majetkové pomery otca (mzda a invalidný dôchodok) a dospel k záveru, že je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu navrhovateľky sumou 200 eur mesačne. Odvolacie námietky otca týkajúce sa jeho finančnej situácie a zdravotného stavu vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, nakoľko tieto skutočnosti boli zohľadnené už v konaní pred súdom prvej inštancie. Určená výška výživného neprekračuje ani orientačné výživné stanovené v Metodike pre výpočet výživného Ministerstva spravodlivosti SR, keď pre dieťa na vysokej škole pri dvoch deťoch prichádza do úvahy výživné vo výške 20 % čistého príjmu povinného rodiča.

19. Pokiaľ otec namietal to, že navrhovateľka mu nechodí variť, vzhľadom na zistené skutkové okolnosti sa nejedná o rozpor s dobrými mravmi, keďže nie je jej povinnosťou variť pre otca, pokiaľ nie je súčasťou jeho domácnosti. Nebolo ani preukázané, že by otec prejavoval záujem o navrhovateľku, preto podmieňovať zákonnú povinnosť poskytovať výživné na dieťa touto činnosťou je nenáležitá a nedôvodná. Preto bola správne vyhodnotená táto námietka ako účelová. Akékoľvek iné správanie navrhovateľky, ktoré by mohlo kolidovať s dobrými mravmi, nebolo v konaní tvrdené príp. preukázané.

20. Nebolo dôvodné ani vyžadovať od navrhovateľky, aby si svoje potreby hradila príjmom z brigádnej činnosti, nakoľko samotné denné štúdium vysokej školy, je prípravou na budúce povolanie a spravidla

neumožňuje súbežný výkon pracovnej činnosti. Aj keby navrhovateľka bola schopná si privyrobiť brigádnou činnosťou, tento príjem by nenahrádzal výživovaciú povinnosť rodičov voči nezaopatrenému plnoletému dieťaťu, len by subsidiárne mohol znamenať určité finančné prílepenie.

21. Ak otec namietať zaujatosť sudcu ako odvolací dôvod, odvolací súd nezistil dôvodnosť tohto argumentu, t. j. že by rozhodoval sudca, ktorý mal byť vylúčený z konania pre zaujatosť voči účastníkovi konania. Otec ako účastník konania, pokiaľ mal odôvodnené pochybnosti o nestrannosti sudcu, mal k dispozícii nástroj na ochranu svojho práva na spravodlivý proces, ktorým je vznesenie námietky zaujatosti.

22. Právny základ pre takýto krok poskytuje § 49 CSP, ktorý umožňuje sudcu vylúčiť, ak existuje dôvodný predpoklad o jeho zaujatosti pre pomer k veci, stranám sporu alebo ich zástupcom. Samotné uplatnenie námietky si vyžaduje aktívny prístup účastníka, ktorý musí konať bezodkladne po tom, ako sa o dôvode možnej zaujatosti dozvedel. Námietku je potrebné podať písomne na súde, kde sa konanie prejednáva, pričom jej obsah musí spĺňať presné zákonné náležitosti. Podľa § 52 CSP je v podaní nevyhnutné jasne uviesť, voči ktorému sudcovi námietka smeruje, podrobne opísať konkrétny dôvod jeho možnej zaujatosti, a uviesť, kedy sa o ňom účastník dozvedel. Kľúčové je tiež predložiť všetky dostupné dôkazy, ktoré tieto tvrdenia podporujú. Námietku zaujatosti je potrebné predložiť do siedmich dní, odkedy sa účastník konania dozvedel o dôvode pre ktorý je sudca vylúčený. Súd na podania, ktoré nespĺňajú tieto požiadavky, nemusí vôbec prihliadať, preto je dôslednosť pri ich príprave zásadná. Zároveň ak sa námietka týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na ňu neprihliada a nepredkladá ju ani nadriadenému súdu. Až po doručení riadne odôvodnenej námietky súdu sa začína proces jej posúdenia. O námietke nikdy nerozhoduje samotný sudca, ktorého sa týka. Vec sa spolu s jeho vyjadrením bezodkladne predkladá na rozhodnutie nadriadenému súdu, ktorý má konečné slovo. V prípade, že nadriadený súd vyhodnotí námietku ako dôvodnú, rozhodne o vylúčení sudcu z prejednávania a rozhodovania veci.

23. V danom prípade uplatnil otec námietku zaujatosti dňa 05.03.2024. Podľa obsahu namietať procesný postup sudcu súdu prvej inštancie, t. j. namietať jeho rozhodovanie o výživnom na svojho syna v inom konaní, jeho postup na pojednávaní v súvislosti so zachovávaním poriadku na pojednávaní a postup súdu prvej inštancie týkajúci sa nahlásenia bomby na súde a neupovedomenie otca, že ešte v ten deň bude po skončení bombového poplachu pojednávanie. Z úradného záznamu zo dňa 06.03.2024 vyplýva, že súd prvej inštancie neprihliadol na námietku zaujatosti vzhľadom na nesplnenie lehoty 7 dní a zároveň kvôli tomu, že smeruje k okolnostiam, ktoré spočívajú v postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti.

24. Odvolací súd konštatuje, že námietka otca neobsahovala ani náležitosť určenia doby, kedy sa o nej otec dozvedel resp. v prípade pojednávania v súvislosti s bombovým poplachom, keby bol teoreticky určiteľný dátum, nebola otcom uplatnená včas. Dodáva tiež, že z dôvodu nevypočítania otca, ktorú spomína v súvislosti s pojednávaním po bombovom výsluchu bol rozsudok súdu prvého stupňa (č. k. 25Pc/1/2023-134 zo dňa 12.04.2023) odvolacím súdom zrušený a vrátený na nové konanie a rozhodnutie. Vzhľadom na zásadu tzv. zákonného sudcu (viď čl. 46, čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch), tak nebol dôvod meniť sudcu, ktorému bola vec pridelená a aj po vrátení veci odvolacím súdom je takýto sudca zákonným sudcom, ktorý rozhoduje predmetnú vec.

25. Po vrátení veci na súd prvej inštancie ako vyplýva zo zápisnice z pojednávania zo dňa 03.04.2025 otec sa zúčastnil tohto pojednávania a bol riadne vypočutý, čím bola splnená požiadavka odvolacieho súdu a zabezpečené práva otca na spravodlivý proces. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považoval postup súdu prvej inštancie v súvislosti s nepredložením námietky zaujatosti podľa § 53 ods. 1 a 3 CSP za zákonný a správny, preto na túto otcovu odvoláciu námietku neprihliadol.

26. Súd prvej inštancie rovnako správne vyčíslil nedoplatok na výživnom, keď zohľadnil všetky preukázané platby otca v zmysle opravného uznesenia a umožnil mu dlžné výživné splácať v primeraných splátkach vzhľadom k jeho pomerom a výške dlžnej sumy.

27. V súhrne vyššie uvedených úvah a v kontexte okolností prípadu odvolací súd nezistil také skutočnosti, pre ktoré by bolo dôvodné zmeniť výroky I., III., vrátane s nimi súvisiacich výrokov V. a VI.

rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením. Preto ho v tejto časti potvrdil. Odvolaním nenapadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie II. a IV. ponechal nedotknuté.

28. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP zároveň za procesného stavu, že nikto z účastníkov si neuplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 57 CMP. Preto odvolací súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

29. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).